

Kil-Nõmme alewiwalitsus.

Kil-Nõmme.

Hariduse- ja Sotsiaalministeeriumi Teataja

Nr. 12.

17. septembril 1934.

Nr. 12.

Eraõppeasutuste seadus.

Hariduse- ja sotsiaalmin. koolivalitsuse 1924. a. 10. septembri ringkiri nr. 31567 kooli-
kohustuslike laste keskkoolis õppimise asjas.

Hariduse- ja sotsiaalmin. tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse 1934. a. 13. augusti ringkiri
nr. 45946 marutõvekahtlaste isikute ravimise asjas.

Täiendus Hariduse- ja sotsiaalmin. poolt algkoolidele tarvitamiseks lubatud õpperaamatute
nimestikule.

Hariduse- ja sotsiaalmin. koolivalitsuse 1934. a. 12. septembri ringkiri nr. 31590 hõimu-
päeva pühitsemise asjas.

Kooliraamatute tarvitusele võtmise korralduse öiendus.

AMETLIK OSA.

Eraõppeasutuste seadus.*)

RT 97 — 1927, 74; RT 27 — 1932, 216; RT 66 — 1934, 568; RT 59 — 1931, 461.

I. Üldised alused.

§ 1. Eraõppeasutusteks nimetatakse eraisikute ja eraorgani-
satsioonide poolt ülalpeetavaid koole, pikaajalisi, üle kuue kuu kest-
vaid kursusi, rahvaülikoole, lasteaedu ja muid õppeasutusi, kui ka
neid kohalikkude omavalitsuste ja vähemusrahvuste kultuur-oma-
valitsuste poolt ülalpeetavaid õppeasutusi, mis ei kuulu vastavate
seaduste alusel avalikkude õppeasutuste hulka.

RT 97 — 1927, 74.

§ 2. Kui eraõppeasutuse korraldamine, juhtimine, valitse-
mine, varustamine ja õpilaste vastuvõtmine ning klassi- ja kooli-

*) Kuna Eraõppeasutuste seaduse vastavaid paragrahve on muudetud kol-
mel korral ja seega selle seaduse leidmine RT ja käsitlemine raske, siis on Hariduse-
ja sotsiaalministeerium otsustanud avaldada see seadus HSMT maksvas redaktsi-
oonis.

kursuse lõpetamine toimub avalikkude koolide kohta maksvate eeskirjade alusel ja kui õppe- ja kasvatustöö seisab nõutaval kõrgusel, võib eraõppeasutusele riigieelarve korras määrata rahalist toetust või võtta Riigivanema otsusel õppejõudude palgad õppeasutuses või tema üksikutes klassides täies ulatuses või osaliselt riigi kanda.

RT 66 — 1934, 568.

§ 3. Eraõppeasutusi, kus õppejõudude palgad maksab riik käesoleva seaduse § 2 korras, nimetatakse õigustega erakoolideks ja nende koolide õppejõududel on ühised teenistuse, tasude ja pensioni õigused avalikkude koolide õppejõududega.

Õigustega erakoolide õpilastel on kõik vastavate avalikkude koolide õpilaste õigused.

RT 66 — 1934, 568.

§ 4. Õigustega erakoolide õppejõudude palgamaksmine riigi poolt lõpetatakse Riigivanema sellekohasel otsusel.

RT 66 — 1934, 568.

§ 5. Erakoolid, -õppetöökojad ja -kursused kuuluvad vastavalt nende õppeaastate arvule, laadile ning õppekava ulatusele algkoolide, täienduskoolide, keskkoolide, gümnaasiumide, kutsekoolide, erikoolide või kõrgemate õppeasutuste hulka.

RT 66 — 1934, 568.

§ 6. Algkoolist kõrgemaid erakoole võib nimetada eratäiendusks, erakeskkooliks, eragümnaasiumiks, eramajanduskooliks, eratööstuskooliks või mõne teise avaliku kooli nimetusega erakooliks, kui nad vastavad õppeaastate arvu ning oma laadi ja õppekava poolest sarnaste nimetustega avalikkudele koolidele.

RT 66 — 1934, 568.

§ 7. Erakoolid, kus töötavad alg- ja keskkoolile ning gümnaasiumile või alg- ja keskkoolile või keskkoolile ja gümnaasiumile vastavad klassid, võivad moodustada ühtlase õppeasutuse ühise juhatusega, ühise majapidamisega ning ühise nimega.

RT 66 — 1934, 568.

§ 8. Kõrgemate eraõppeasutuste tegevuse alused ja õppeulatus määratakse nende põhimäärustes, mille kava õppeasutuse asutaja esitab vastava koolivalitsuse kaudu Hariduse- ja sotsiaalministeeriumile.

Põhimäärus peab sisaldama:

- 1) õppeasutuse nimetuse, sihi ja ülesanded;
- 2) õppeasutuse ülalpidamise ning asjaajamise ja majapidamise alused;
- 3) õppe- ja kasvatustöö korralduse;
- 4) õppeasutuse juhtimise ja valitsemise ning õppejõudude ametisse võtmise ja ametist vabastamise korra;

5) õpilaste õppeasutusse vastuvõtmise ja õppeasutuse kursuse lõpetamise korra.

Põhimääruse kinnitab Riigivanem.

RT 66 — 1934, 568.

§ 9. Lühiaegsete, mitte üle kuue kuu kestvate kursuste, kodukoolide ja õppetöökodade registreerimise ning nende töötamise kohta paneb Hariduse- ja sotsiaalministeerium maksma erimääruksi, mis nende avamise ja töökorraldamise teevad lihtsamaks ning kergemaks kui see ette nähtud käesolevas seaduses.

RT 97 — 1927, 74.

II. Õppeasutuse avamine ja ülalpidamine.

§ 10. Eraõppeasutusi võivad asutada ja ülal pidada omavalitsused, juriidilise isiku õigusega eraorganisatsioonid ja -asutused ning täisealised eraisikud.

RT 97 — 1927, 74.

§ 11. Eraõppeasutuse asutaja (ülalpidaja) peab esitama Hariduse- ja sotsiaalministeeriumile hiljemalt kuu aega enne eraõppeasutuse avamist kohaliku koolivalitsuse või vastava vähemusrahvuse kultuurivalitsuse kaudu õppeasutuse asutamise sooviavalduse ühes järgmiste dokumentide ja andmetega:

1) organisatsiooni või asutuse põhikirja tõestatud ärakirjad, kui õppeasutuse asutajaks on eraorganisatsioon või asutus, või isikutunnistuse tõestatud ärakirja, kui asutaja on eraisik;

2) õppeasutuse asutaja poolt allakirjutatud teatelehe järgmiste andmetega:

a) õppeasutuse nimetus, tüüp, õppekeel, asukoht ja aadress;

b) kas õppeasutus on ühis- või lahusasutus, mees- või naisõpilastele;

c) kursuse ulatus õppeaastate järgi;

d) klasside või klassikomplektide arv asutuse avamisel ja ta lõplikul väljakujunemisel;

e) õppetöö tegelik vältus;

f) kas korraldatakse õpilastele internaati;

g) allikad õppeasutuse kulude katmiseks ja õppemaksu suurus;

3) kohaliku omavalitsuse arsti tunnistuse, et asutusele määratud ruumid vastavad tervishoiu nõuetele;

4) õppeasutuse asutaja kirjaliku kohustuse, et ta tarvilikult hoolitseb asutuse ruumide korrashoiu eest ja varustab asutust tervishoiu nõuetele vastavate seadetega ning vajalikkude õppevahenditega;

5) kolm eksemplari õppe- ja tunnikavu, kui need erinevad vastavate avalikkude õppeasutuste kohta maksvatest õppe- ja tunnikavadest;

6) õppeasutuse põhikirja kava kolmes eksemplaris, kui õppeasutuse ülalpidaja soovib, et asutus töötaks põhikirja alusel, ning kõrgemate eraõppeasutuste suhtes käesoleva seaduse § 8 tähendatud põhimääruse kava neljas eksemplaris.

Ühel ajal sooviavaldusega esitatakse ametisse kinnitamiseks ka avatava õppeasutuse juhataja.

Koolivalitsused ja vähemusrahvuste kultuurvalitsused esitavad need sooviavaldused ja nende lisad ühes oma arvamusega Hariduse- ja sotsiaalministeeriumile hiljemalt ühe nädala kestusel, arvates nende saamise päevast.

RT 66 — 1934, 568.

§ 12. Eraõppeasutuste asutamiseks loa andmise ning nende põhimääruste või põhikirjade kinnitamise otsustavad:

1) kõrgemate eraõppeasutuste, eragümnaasiumide, erakesekoolide ja üle 3 a. kursusega erakutsekoolide alal — Riigivanem;

2) kõigi teiste eraõppeasutuste alal — Hariduse- ja sotsiaalminister vastavalt Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi teaduse- ja kunstiosakonna, koolivalitsuse või kutseoskuse osakonna ettepanekul.

Eraõppeasutused, mille asutamiseks on antud luba, kantakse Hariduse- ja sotsiaalministeeriumis peetavasse registrisse, mille pidamise ligema korra määrab Hariduse- ja sotsiaalminister.

RT 66 — 1934, 568.

§ 13. Kui Hariduse- ja sotsiaalminister keeldub õppeasutuse asutamiseks luba andmast või õppeasutuse põhikirja kinnitamast, siis teatab Hariduse- ja sotsiaalministeerium sellest õppeasutuse asutajale ühes keeldumise põhjuste nimetamisega.

RT 66 — 1934, 568.

§ 14. Maksvuse ta. RT 66 — 1934, 568.

§ 15. Maksvuse ta. RT 66 — 1934, 568.

§ 16. Eraõppeasutuse üleminek ühelt ülalpidajalt teisele sünnib käesoleva seaduse §§ 10.—15. korras, kusjuures esitamata jäävad andmed ja dokumendid (§ 11) olude kohta, mis ei muutu õppeasutuse ülalpidaja vahetusel. Sama kord maksab ka eraõppeasutuse tüübi muutmise kohta. RT 97 — 1927, 74.

§ 17. Eraõppeasutuse võib sulgeda tema ülalpidaja, teatades sellest õppeasutuse registreerinud asutusele, kui ka õpilastele, nende vanematele või hooldajatele ja õppejõududele kaks kuud enne sulgemist, kui sulgemise tähtaeg ei ole ette nähtud õppeasutuse avamisel (§ 11. p. 2). Erakooli võib sulgeda tema ülalpidaja ainult õppeaasta lõpul.

RT 97 — 1927, 74.

§ 18. Kui eraõppeasutus saab toetust riigilt või omavalitsuselt, kuulub õppeasutuse majapidamine toetuseandja järelevalve

alla, ja õppeasutus on kohustatud esitama temale oma kulude ja tulude eelarve ning aruande.

RT 97 — 1927, 74.

§ 19. Määrused õppetöö kestuse, alguse, lõpu, vaheaegade ja üldiste ning kohalikkude pühade kohta avalikkudes koolides on maksvad ka vastavate erakoolide kohta, kui see teisiti ei ole korraldatud Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt erakooli ülalpidaja soovil. Muis eraõppeasutustes määrab õppeasutuse ülalpidaja õppetöö kestuse.

RT 97 — 1927, 74.

III. Õppe- ja kasvatusosa.

§ 20. Õppekeeleks eraõppeasutustes võib olla kas õpilaste emakeel või riigikeel, kuigi viimane ei ole õpilaste emakeel.

Emakeele määramine, samuti ka mitteemakeelses või mitte-riigikeelses koolis õppimiseks loa andmine toimub vastavate avalikkude koolide seadustes ettenähtud alustel ja korras.

RT 66 — 1934, 568.

§ 21. Üldharidusliku mitte-riigikeelse erakooli õppeainete hulgas ei tohi puududa riigikeel hiljemalt 3-dast õppeaastast.

RT 97 — 1927, 74.

§ 22. Erakoolides, kus õpivad koolikohustusele alluvad lapsed, peab antav õpetus vääriline olema avalikkude algkoolide õpetusele. Erinevad erakoolide õppekavad avalikkude koolide õppekavadest, otsustab nende üheväärilikkuse küsimuse Hariduse- ja sotsiaalministeerium maa või linna koolivalitsuse või vähemusrahvuse kultuurvalitsuse ettepanekul.

RT 97 — 1927, 74.

§ 23. Erakeskkoolis, eragümnaasiumis ja erakutsekoolis tuleb õpetada Eesti ajalugu, Eesti maateadust ning Eesti kodanikuõpetust vähemalt samas ulatuses, kui see on sunduslik vastavas avalikus koolis.

RT 66 — 1934, 568.

§ 24. Kestvatel muudatustel erakooli kinnitatud õppe- ja tunnikavades (§ 11. p. 5) teatab kool hiljemalt kuu aega enne muudatuste maksmapanemist vastavale koolivalitsusele.

RT 97 — 1927, 74.

§ 25. Õpilaste maksimaalarv erakooli klassis on sama suur, kui vastava avaliku kooli klassis.

RT 97 — 1927, 74.

§ 26. Erakooli sunduslikule algkoolile vastava osa lõpetajaile, kes soovivad saada tunnistuse koolikohustuse täitmise kohta, korraldatakse Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt määratud korras katsed sundusliku algkooli nõuete ulatuses.

RT 97 — 1927, 74.

§ 27. Eraalgkoolidele või erakeskkoolide algkoolile vastavaile klassidele, kus õppetöö edukus seisab püsivalt nõutaval kõrgusel, võivad maa või linna koolivalitsused või vähemusrahvuste kultuurivalitsused lubada välja anda sundusliku koolikohustuse täitmise tunnistused kui ka kooli lõputunnistused samas korras, kui see sünnib avalikkudes algkoolides (§ 31).

RT 97 — 1927, 74.

§ 28. Erakeskkoolide, -gümnaasiumide, -kutsekoolide ja -erikoolide õpilased, kes soovivad omandada ühesugused õigused avalikkude koolide õpilastega, peavad õiendama eksamid Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt määratud korras.

Hariduse- ja sotsiaalministeerium võib tarbe korral asutada eksamikomisjone nende isikute eksamineerimiseks, kes on õppinud kursustel või täiendanud oma haridust iseõppimise teel ja soovivad õiendada eksameid avalikkude alg-, kesk- või kutsekoolide või gümnaasiumide õppekavade ulatuses ja omandada nende koolide lõpetajatega ühised õigused.

Nende eksamikomisjonide tegevuse alused määrab Hariduse- ja sotsiaalminister.

RT 66 — 1934, 568.

§ 29. Eelmises (28) paragrahvis tähendatud õppeasutuste õpilastele võib Hariduse- ja sotsiaalministeerium anda kõik vastavate avalikkude koolide õpilaste õigused, kui asutuse õppetöö edukus seisab püsivalt nõutaval kõrgusel.

RT 97 — 1927, 74.

§ 30. Erakoolidele, mis oma hea varustuse ja töö edukuse, s. o. õpilaste kõrge arenemise poolest silmapaistvad, võib Hariduse- ja sotsiaalministeerium lubada kursuse läbivõtmist ja õigustega lõpetamist ka ainete osaliselt teises koosseisus ja ulatuses kui see avaliku kooli lõpetamisel nõutav.

RT 97 — 1927, 74.

§ 31. Eelmistes §§ 27., 29. ja 30 tähendatud load ja õigused antakse määramata ajaks. § 36 ettenähtud põhjustel võib Hariduse- ja sotsiaalministeerium, pärast tehtud hoiatust, tühistada need load ja õigused.

RT 97 — 1927, 74.

§ 32. Hariduse- ja sotsiaalministeerium määrab eraõppeasutused, mille õpilased ühistel alustel vastavate avalikkude koolide õpilastega saavad ajapikendust kaitsevække astumiseks.

RT 97 — 1927, 74.

§ 33. Õpilaste tööle ergutamisel, nende juhtimisel ning kasvatamisel on lubatav tarvitada ainult pedagoogilisi võtteid.

RT 97 — 1927, 74.

§ 34. Keelatud on õpetada või õpilasi kasvatada Eesti demokraatliku vabariigi või avaliku kõlbluse vastases vaimus.

RT 97 — 1927, 74.

§ 35. Õppeasutuse pedagoogikanõukogu kaalub ligemalt õpetus- ning kasvatusküsimusi, hindab õpilaste elukombeid ja õppetöö edukust ning sellega kooskõlas otsustab õppimiskäigu või kursuse lõpetamise, hindab uute õpilaste võimisi ja määrab neile õppeastme ning eemaldab õpilasi koolist. Pedagoogikanõukogu koosneb õppeasutuse õpetajaist, ülalpidajast või ta esitajast, kooliarstist, kus ta olemas, ja õpilaste vanemate esitajatest samal arvul, kui see ette nähtud vastavate avalikkude koolide seadustes. Pedagoogikanõukogu kutsub kokku ja juhatab asutuse juhataja või ta asemik.

RT 97 — 1927, 74.

§ 36. Eraõppeasutuste õppe- ja kasvatustöö ülevalve kuulub Õppe- ja kasvatustöö ülevalve seaduses tähendatud asutustele ja isikutele.

Kui õppeasutuse tegevus on sattunud vastuollu maksvate seadustega või selle tegevuses on tulnud ilmsiks korratusi või väärnähtusi, on õppeasutuse ülalpidaja kohustatud ülevalvet teostavate asutuste ja isikute nõudmisel viivitamata astuma samme puuduste kõrvaldamiseks.

Kui puudused ei ole kõrvaldatud antud tähtajaks, võib Hariduse- ja sotsiaalminister nõuda eraõppeasutuse juhataja asendamist uue isikuga või sulgeda õppeasutuse, arvatud välja käesoleva seaduse § 12 p. 1 tähendatud eraõppeasutused, milliste sulgemise otsustab Riigivanem.

Riigivanemal on õigus sulgeda iga eraõppeasutus, kui selle tegevus on kahjulik riigi huvidele.

RT 66 — 1934, 568.

IV. Õppejõud.

§ 37. Igal eraõppeasutusel peab olema juhataja ja tarvilik arv õppejõude.

Eraõppeasutuste õppejõudude ametisse seadmine ja ametist vabastamine toimub Õppejõudude teenistuse seaduses ettenähtud alustel.

Õppetöökodades ja kutsehariduslikkudel kursustel võivad olla õpetajateks ka vastavate alade meistrid.

RT 66 — 1934, 568.

§ 38. Maksvueta. RT 66 — 1934, 568.

§ 39. Maksvueta. RT 59 — 1931, 461.

§ 40. Maksvueta. RT 66 — 1934, 568.

§ 41. Maksvueta. RT 66 — 1934, 568.

§ 42. Eraõppeasutuste õppejõud ning ametnikud saavad riigilt pensioni ja ühekordset toetusraha pensioni seaduses ettenähtud korras.

RT 97 — 1927, 74.

§ 43. Õppeasutuse juhataja vastutab kasvatus- ning õppetöö korralikkuse eest koolis. Tema vastutusel sünnib ka kirjavahetus õppeasutuse nimel ning aruandmine õppetööst.

RT 97 — 1927, 74.

V. Eraõppeasutuste õigused.

§ 44. Eraõppeasutustel võib olla pitsat registreeriva asutuse poolt kinnitatud kujul. RT 97 — 1927, 74.

§ 45. Eraõppeasutuse õpilastel ja õpetajatel on riigi raudteedel ja laevadel ühesugused soodustused avalikkude koolide õpilaste ja õpetajatega. RT 97 — 1927, 74.

§ 46. Eraõppeasutuste tarvidusteks Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi loal sisetoodavad raamatud, õppeabinõud ja nende osad on vabad tollimaksust. RT 97 — 1927, 74.

VI. Seaduse elluviimine.

§ 47. Käesolev seadus hakkab maksma 1. jaanuarist 1928. a. Sest ajast kaotab maksvuse 1. juuli 1914. a. erakoolide seadus.

RT 97 — 1927, 74.

§ 48. Enne käesoleva seaduse maksmahakkamist registreeritud kõrgemate eraõppeasutiste põhimäärused kuuluvad kinnitamisele Vabariigi Valitsuse poolt ühe aasta kestusel, arvates käesoleva seaduse maksmahakkamisest. Kui põhimäärused ei ole kinnitatud selle aja kestusel, peavad need õppeasutised lõpetama oma tegevuse.

RT 27 — 1932, 216.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsuse 1934 a. 10. septembri ringkiri nr. 31567 maa- ning linnakoolivalitsustele, kultuurvalitsustele, linna-, alevi- ja vallavalitsustele ja koolijuhatajaile koolikohustuslike laste keskkoolis õppimise asjas.

Kuna Keskkoolide seaduse § 26 põhjal keskkooli I klassi võetakse lapsed, kes on lõpetanud algkooli IV klassi, siis on kerkinud küsimus, kuidas suhtuda nendesse õpilastesse seni, kui nad kuuluvad veel koolikohustuse alla. Sel puhul HSM Koolivalitsus seletab järgmist:

1. Koolikohustuslikud lapsed (vt. Av. algkoolide seaduse § 9, RT 45 — 1934) vabanevad algkoolis käimisest, kui nad on vastu võetud avalikku keskkooli ja seal õpivad.

2. Olles vastu võtnud koolikohustusliku lapse, teatavad keskkooli juhatajad sellest viivitamata omavalitsusele, kus laps on registreeritud (vt. Haridus- ja sotsiaalministeeriumi määrus kooliealiste

laste nimekirjade pidamise kohta, RT 106 — 1922); omavalitsused teevad seepeale tarvilikud märkused koolikohustuslike laste nimekirja ja teatavad lapse vastuvõtmisest keskkooli vastavale algkooli juhatajale — lapse kustutamiseks algkooli õpilaste nimestikust.

3. Keskkooli juhatajad on kohustatud eriti valvama selle üle, et keskkooli õpilased, kes ei ole veel täitnud koolikohustust, käiks koolis korralikult. Korratu kooliskäimise puhul teatab koolijuhataja sellest vastavale (koolikohustuslike laste nimekirjade järgi) maa- või linnakoolivalitsusele või kulturomavalitsusele, kes on kohustatud sel puhul võtma tarvitusele abinõud, et laps korralikult koolis käiks. Koolikohustusliku lapse korratu kooliskäimise puhul keskkoolis võib vastav koolivalitsus ta ümber paigutada algkooli.

4. Lapsed, kes on lõpetanud keskkooli esimese kahe klassi kursuse, loetakse koolikohustuse täitnuiks ühistel alustel 6-klassilise algkooli kursuse lõpetajatega. Kui aga koolikohustuslik laps astub keskkoolist välja enne selle esimese kahe klassi kursuse lõpetamist, siis tuleb tal koolikohustuse täitmist jätkata algkoolis ühistel alustel algkooli õpilastega, kusjuures keskkooli I klassist enne selle lõpetamist väljaastunud jätkavad õppimist algkooli V klassis, keskkooli esimese klassi lõpetajad aga, samuti ka keskkooli II klassist enne kursuse lõpetamist väljaastunud, astuvad algkooli VI klassi.

5. Koolikohustusliku lapse astumisel erakeskkooli tuleb toimida vastavalt Av. algkoolide seaduse § 10 (RT 46 — 1931) eeskirjadele.

Hariduse- ja sotsiaalminister N. Kann.

Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Tervishoiu- ja hoolekan- devalitsuse 1934 a. 13. augusti ringkiri nr. 45946 maa-, linna-, alevi- ja vallavalitsustele marutõvekahtlaste isikute ravimise asjas.*)

Marutõvekahtlaste isikute Pasteuri jaama ravimisele saatmise, ravimise ja ülevalpidamise kulude tasumise kohta paneb Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsus alates 1. septembrist 1934 a. maksma järgmise korra:

1) Tervishoiu- ja hoolekandevalitsus tasub ainult niisuguste isikute marutõve ravimisest tekkinud kulud, kes selleks saadetud Tartu Pasteuri jaama maa-, linna-, alevi- või vallavalitsuse poolt vastava kirjaga nimetatud asutuse nimele. Kui kiiruse mõttes isik

*) See ringkiri on saadetud maa-, linna- ja alevivalitsustele s. a. 13. augustil kirj vahetuse tavalises korras. Kuna aga selle ringkirja teadmine on tarvilik ka vallavalitsustele, arstidele ja teistele vastavatele ametnikkudele, siis on ministeerium otsustanud avaldada see ringkiri ajakirjas üldiseks teadmiseks.

on läinud või viidud Pasteuri jaama ilma omavalitsuse saatekirjata arsti, politsei või mõne teise kohapealse vastava ametivõimu kirjalikul korraldusel, siis tuleb viimasel sellest kiires korras teatada ka vastavale omavalitsusele, kes selle korralduse omalt poolt kinnitab ja Pasteuri jaamale viibimata edasi saadab.

2) Marutõvekahtlaste isikute ravimine Pasteuri jaamas toimub riigi kulul.

3) Vastava kokkuleppe kohaselt Tartu linnavalitsusega saavad kõik Pasteuri jaamas ravimisel viibivad marutõvekahtlased isikud (alates 1. septembrist 1934 a.) tasuta korteri ja ülevalpidamise Tartu linnavalitsuse tervishoiuasutustes (haigemaja, karantiini ruumid jne.), millest tekkinud kulud Tervishoiu- ja hoolekandevalitsus tasub vahenditult Tartu linnavalitsusele. Tervishoiu- ja hoolekandevalitsus ei tasu korteri ja ülevalpidamise kulusid, mis tehtud peale 1. septembrist 1934 a. marutõvekahtlaste isikute poolt väljaspool Tartu linnavalitsuse tervishoiuasutusi.

4) Marutõvekahtlaste isikute sõidukulud Tartu ja tagasi, mis-sugused kulud ei tohi ületada III kl. sõidukulusid raudteel, tasub Tervishoiu- ja hoolekandevalitsus ainult omavalitsustele, kelle administratiivpiirkonnas isik elab ja kelle korraldusel isiku ravimisele saatmine on toimunud. Sõidukulude arve tuleb omavalitsusel õigeks tunnistada ja arvele juure lisada Pasteuri jaama tõendus, et isik on tõeliselt seal ravimisel olnud.

Käesolev ringkiri hakkab maksma 1. septembrist 1934 a.; samast ajast kaotab maksvuse Tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse ringkiri 21. IV. 1934 nr. 45732 (HSMT 7 — 1934.).

Maa-, linna- ja alevivalitsusi palub Tervishoiu- ja Hoolekandevalitsus käesolev korraldus teatavaks teha nende administratiivpiirides olevatele ametivõimudele, kellesse see puutuda võib.

Direktor Dr. A. Mõttus.

Sekretär J. Visnapuu.

TÄIENDUS

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt algkoolidele tarvitamiseks lubatud õpperaamatute nimestikule.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi poolt algkoolidele tarvitamiseks lubatud õpperaamatute nimestik (HSMT 1 ja 6 — 1932, 10 ja 12 — 1933) täiendatakse järgmiste raamatutega.

Emakeel.

Eesti keel.

*Reiman, Rudolf. Eesti kirjanikke II. Emakeele lugemik 6 õppeaastaks. Tartu, k.-ü. „Loodus“ 1933.

- Reiman, Rudolf.** Kirja tööraamat 5 õppeaastale. Tartu, k.-ü. „Loodus“ 1933.
- Reiman, Rudolf.** Kirja tööraamat 6 õppeaastale. Tartu, k.-ü. „Loodus“ 1933.

Matemaatika.

- Käis, Joh.** Õpilase arvutusvihk, 1 õppeaasta. Jõulust — kevadepühadeni. Tallinn, k.k.-ü. „Töökool“ 1932.
- Käis, Joh.** Õpilase arvutusvihk, 1 õppeaasta. Kevadepühadest — õppetöö lõpuni. Tallinn, k.k.-ü. „Töökool“, 1933.
- Käis, Joh.** Õpilase arvutusvihk, 2 õppeaasta. Jõulust — kevadepühadeni. Tallinn, k.k.-ü. „Töökool“ 1932.
- Käis, Joh.** Õpilase arvutusvihk, 2 õppeaasta. Kevadepühadest — õppetöö lõpuni. Tallinn, k.k.-ü. „Töökool“ 1933.
- Budkovsky, A. — Käis, Joh.** Õpilase arvutusvihk, 3 õppeaasta. Sügisest — jõuluni. Tallinn, k.k.-ü. „Töökool“ 1933.
- Budkovsky, A. — Käis, Joh.** Õpilase matemaatika-töövihk, 4 õppeaasta. Sügisest — jõuluni. Tallinn, k.k.-ü. „Töökool“ 1933.
- Maramaa, A.** Matemaatika ülesannetekogu VI. Algkooli VI õppeaasta. 6 trükk. Viljandi, kirjast. „Siir“ 1934.
- Oengo-Johanson, A. ja Brüller, Chr.** Väike arvutaja, 1 õppeaasta. Tartu, k.-ü. „Loodus“ 1933.

Loodusõpetus ja tervishoid.

- ***Lang, J. — Paris, A. — Peet, V. — Reial, G.** Väike looduse sõber I. Õpperaamat algkooli IV klassile. 5 tr. Tartu, 1933.
- ***Lang, J. — Paris, A. — Peet, V. — Reial, G.** Väike looduse sõber II. Õpperaamat algkooli V klassile. 3 tr. Tartu, 1933.
- ***Lang, J. — Paris, A. — Peet, V. — Reial, G.** Väike looduse sõber III. Õpperaamat algkooli VI kl. 3 tr. Tartu, 1933.
- ***Ланг, И. — Парис, А. — Пеет, В. — Рейал, Г.** Маленький друг природы, IV год обучения. Перевод М. Белявской. Издание русского центрального учительского союза в Эстонии, 1933.

Maateadus.

- Sütt, S. — Koppel, D.** Kooli-atlas I. Algkoolidele. 3 tr. Tartu, kirjast. „Orion“ 1932.

Ajalugu ja kodanikuõpetus.

- Parijõgi, J. — Adamson, T.** Möödunud ajad jutustavad II. Ajaloo tööraamat algkooli V kl. Tartu, kirjast. „Kool“ 1933.

Abiraamatutena on algkoolides lubatud tarvitada järgmisi raamatuid:

„Uusi teid algkooliõpetuses III“ lisad nr.nr. 5, 6, 7 ja 8. Tallinn, k.k.-ü. „Töökool“ 1933, nimelt:

Nr. 5. **Käis, Joh. — Parinbak, J.** Kodulugu. Tööjuhatusi ja saateainet individuaalseks tööks, 3 õppeaasta.

Nr. 6. **Käis, Joh.** Looduseõpetus. Tööjuhatusi individuaalseks tööks, 4 õppeaasta.

Nr. 7. **Käis, Joh.** Looduseõpetus. Saateainet individuaalseks tööks, 4 õppeaasta.

Nr. 8. **Käis, Joh. — Rea, B.** Maateadus. Tööjuhatusi individuaalseks tööks, 4 õppeaasta.

Tallinnas, 12. septembril 1934. Nr. 31587.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi

Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.

Algkooliasjade abijuhataja J. Feldmann.

Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi Koolivalitsuse 1934 a. 12. septembri ringkiri nr. 31590 koolivalitsustele ja koolide juhatajaile hõimupäeva pühitsemise asjas.

Eelmiste aastate eeskujul korraldatakse tänavu Eestis, Soomes ja Ungaris hõimupäeva pühitsemist oktoobri kuu kolmandal laupäeval ja sellele järgneval pühapäeval, s.o. 20. ja 21. oktoobril. See ühine hõimupäeva pühitsemine toimub tänavu juba kuudent korda.

Et hõimupäeva pühitsemine süvendab ka rahvustunnet, soovib Hariduse- ja sotsiaalministeeriumi koolivalitsus õppeasutistele korraldada tähendatud päevadel vastavaid ja jõukohaseid aktusi, kõnesid või õhtuid, mille korraldamisest võtaksid osa koolide õppejõud ning õpilased ja mis võimaluse piires oleksid kättesaadavad ka külalistele.

Direktor P. Mägraken.

Sekretär Rud. Alas.

Kooliraamatute tarvitusele võtmise korralduse õiendus.

Kooliraamatute tarvitusele võtmise korralduse § 2 (HSMT 11 — 1934) tuleb lugeda sõna „raamatuid“ asemel „õpperaamatuid“.

Koolivalitsuse direktor P. Mägraken.